

Διοίκηση Επιχειρήσεων

Διάλεξη 13^η

Διαδικασίες Σύστασης Επιχειρήσεων

Διδάσκουσα: Ελένη Καρφάκη
Τμήμα: Ψηφιακών Συστημάτων
18 Ιουνίου 2020

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στόχοι της ενότητας

- Να κατανοήσουν οι φοιτητές τη διαδικασία σύστασης επιχειρήσεων

<https://www.youtube.com/watch?v=x7e-k1OLQRE>

Οδηγός: <https://www.cretaforce.gr/blog/392-ta-7-bimata-gia-tin-enarksi-epaggelmatos>

Διαδικασίες Σύστασης

1. Επιλογή χώρου εγκατάστασης
2. Επιλογή νομικής μορφής
3. Εγγραφή στο Επιμελητήριο
4. Εγγραφή στον ασφαλιστικό φορέα
5. Έκδοση άδειας εγκατάστασης ή τεχνικής άδειας λειτουργίας (όπου απαιτείται)
6. Έκδοση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος ή ειδικής άδειας λειτουργίας
7. Έκδοση ΑΦΜ, έναρξης επιτηδεύματος και θεώρηση βιβλίων και στοιχείων
8. Πρόσληψη προσωπικού (όπου απαιτείται)
9. Πιστοποίηση ή προστασία ιδιοκτησίας

1. Επιλογή χώρου εγκατάστασης

- Ο χώρος εγκατάστασης πρέπει να είναι γνωστός και εξασφαλισμένος πριν από οποιαδήποτε άλλη ενέργεια και να τηρεί τυχόν ειδικές προδιαγραφές αδειοδότησης

2. Επιλογή νομικής μορφής

- **Φυσικά Πρόσωπα** (Ατομικές επιχειρήσεις): δεν απαιτούνται ιδιαίτερες νομικές διαδικασίες ίδρυσης.
- **Νομικά Πρόσωπα** (Εταιρείες): απαιτούνται νομικές συμβουλές, διαδικασίες και ενέργειες όπως:
  - Ο.Ε. και Ε.Ε. υποχρεούνται στην κατάθεση του καταστατικού της εταιρείας στο Πρωτοδικείο
  - Ε.Π.Ε. υποχρεούνται σε διαδικασίες δημοσιοποίησης του καταστατικού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή/και σε τοπικό τύπο.
  - Α.Ε. υποχρεούνται να υποβάλλουν το καταστατικό τους στον κατά τόπους Νομάρχη ή στην Διεύθυνση Εμπορίου και Ανωνύμων Εταιρειών των Νομαρχιών. Από εκεί εκδίδεται απόφαση σύστασης, γίνεται εγγραφή στα μητρώα Α.Ε, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως περίληψη του καταστατικού.
  - Ι.Κ.Ε. δεν υποχρεούνται σε διαδικασίες δημοσιοποίησης του καταστατικού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αλλά μόνο στο ΓΕΜΗ του ιδιωτικού συμφωνητικού που συνάπτεται μεταξύ των μελών και έχει το πολύ 12ετή διάρκεια.
  - Κοιν.Σ.Επ. δεν υποχρεούνται σε διαδικασίες δημοσιοποίησης του καταστατικού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως παρά μόνο εγγραφή στο Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας.

3. Εγγραφή στο Επιμελητήριο

Για όλες τις νομικές μορφές είναι υποχρεωτική η εγγραφή στο οικείο Επιμελητήριο (Ν.2081/92) (Βιοτεχνικό, Εμπορικό, Τεχνικό, Επαγγελματικό). Η διαδικασία είναι η εξής:

- Το Επιμελητήριο ενημερώνει για απαραίτητες για την ίδρυση ενέργειες.
- Στο Επιμελητήριο γίνεται αναγγελία έναρξης, προεγγραφή και εκδίδεται βεβαίωση δικαιώματος χρήσης επωνυμίας και κατοχύρωσης διακριτικού τίτλου της επιχείρησης.
- Οριστική εγγραφή γίνεται: για τις Ατομικές Επιχειρήσεις εντός 2 μηνών από την έναρξη των εργασιών στη ΔΟΥ και για τα Νομικά Πρόσωπα εντός 2 μηνών από τη δημοσίευση του καταστατικού τους.

4. Εγγραφή στον ασφαλιστικό φορέα

- Στον ασφαλιστικό φορέα εγγράφονται υποχρεωτικά (Ν2084/92) τα φυσικά πρόσωπα και οι εταίροι-μέλη των νομικών προσώπων, άνω των 18 ετών.
- Εξαιρούνται όσοι ιδρύσουν επιχείρηση σε μικρά χωριά(<2000 κατοίκους) ή νησιά.
- Η εγγραφή γίνεται στο κατά τόπους Ταμείο Επαγγελματιών Βιοτεχνών Ελλάδας (ΤΕΒΕ), το Ταμείο Εμπόρων (ΤΑΕ) και σε ειδικές περιπτώσεις σε άλλα ταμεία (ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ, ΙΚΑ κ.λπ.)
- Πληροφορίες δίδονται στον οικείο ασφαλιστικό φορέα για την αίτηση εγγραφής και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά.

5. Έκδοση άδειας εγκατάστασης ή τεχνικής άδειας λειτουργίας

- Οι περισσότερες επιχειρήσεις που θα ασκήσουν μεταποιητική δραστηριότητα υποχρεούνται σε έκδοση τεχνικής άδειας εγκατάστασης και στην συνέχεια τεχνικής άδειας λειτουργίας (βάσει του π.δ. 84/84 και του Ν. 2516/97).
- Η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται για το χρονικό διάστημα που διαρκούν οι εργασίες εγκατάστασης της επιχείρησης (2-6 μήνες ή 2 χρόνια όταν υπάρχουν κτιριακά).
- Η Άδεια Λειτουργίας εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης, αντικαθιστά την Άδεια Εγκατάστασης και η διάρκειά της είναι αορίστου χρόνου.
- Πληροφορίες δίδονται από τις κατά τόπους Νομαρχίες (Διευθύνσεις Βιομηχανίας) για την υποχρέωση και τα δικαιολογητικά που πρέπει να συνυποβληθούν με την αίτηση (μελέτες και άδειες οικοδομικές, περιβαλλοντικών επιπτώσεων, χωροθέτησης) που απαιτείται χρόνος και επιπλέον ενέργειες για την έκδοσή τους.

6. Έκδοση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος ή ειδικής άδειας λειτουργίας

- Ορισμένες κατηγορίες επαγγελματιών υποχρεούνται να έχουν Άδεια Ασκήσεως Επαγγέλματος προκειμένου να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά. Π.χ.:
  - Επαγγέλματα σχετικά με ηλεκτρικές συσκευές και εγκαταστάσεις, αυτοκίνητα, μοτοποδήλατα, αεροσκάφη, υδραυλικά, κλιματιστικά, ηλιακοί θερμοσίφωνες, κουρείς-κομμωτές, οπτικά είδη, οδοντοτεχνίτες, μηχανουργία, επισκευές μηχανών, εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνιακών κέντρων, επαγγέλματα τουριστικά, υπηρεσίες μεταφορών, περιπτώσεις λιανικού εμπορίου, κ.α.
- Ειδική Άδεια Λειτουργίας (ανεξάρτητα από την Τεχνική Άδεια Λειτουργίας) υποχρεούνται να εκδώσουν επιχειρήσεις:
  - Με αντικείμενο σχετικό με τρόφιμα, ποτά, φάρμακα, χημικά, λιπάσματα, ιατρική (μηχανήματα κ.λπ.), οπτικά, με αντικείμενο σχετικό με τον άνθρωπο γενικότερα (κουρεία κ.λπ.), με όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικά, με τον τουρισμό, ορισμένες εμπορικές δραστηριότητες κ.α.
- Η πλειοψηφία των Αδειών Ασκήσεως Επαγγέλματος και των Ειδικών Αδειών Λειτουργίας εκδίδονται από τις αρμόδιες για την δραστηριότητα Δ/νσεις των κατά τόπους Νομαρχιών, όπως Δ/νσεις Βιομηχανίας, Υγιεινής, Μεταφορών κ.λπ, καθώς και από άλλες αρχές όπως Αστυνομία (όπλα), ΕΟΤ (τουρισμός), Δ/νση Εμπορίου Υπουργείου Ανάπτυξης κ.λπ. Οι ίδιες αρχές ενημερώνουν για την υποχρέωση ή όχι της επιχείρησης σε έκδοση ειδικής άδειας, καθώς και για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Ορισμένες σχετικές πληροφορίες δίδονται επίσης από τα Επιμελητήρια.

7. Έκδοση ΑΦΜ, έναρξη επιτηδεύματος, θεώρηση βιβλίων και στοιχείων

- Κάθε υποψήφιος επιτηδευματίας υποβάλλει στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ), κατ'αρχήν, το έντυπο Μ5 "Δήλωση υπό ίδρυση Επιχείρησης". Στην συνέχεια, αφού ολοκληρωθούν οι διαδικασίες της ίδρυσης και πριν την έναρξη των εργασιών της επιχείρησης, υποβάλλεται η δήλωση διακοπής των εργασιών ίδρυσης.
- Συγχρόνως υποβάλλεται το έντυπο Μ2 "Δήλωση έναρξης/μεταβολής εργασιών Φυσικού Προσώπου" από τα Φυσικά Πρόσωπα ή το έντυπο Μ3 "Δήλωση έναρξης/μεταβολής εργασιών Μη Φυσικού Προσώπου" από τα Νομικά Πρόσωπα.
- Σειρά άλλων δηλώσεων και δικαιολογητικών απαιτείται να συνυποβληθούν με την Δήλωση έναρξης εργασιών, για τα οποία είναι αρμόδια να ενημερώσει η ΔΟΥ του τόπου όπου εδρεύει η επιχείρηση. Με την έναρξη των εργασιών καταβάλλεται και ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (1% του μετοχικού κεφαλαίου) καθώς και τέλη χαρτοσήμου, το ύψος των οποίων κυμαίνεται ανάλογα με την νομική μορφή της επιχείρησης και τον πληθυσμό του τόπου όπου ασκείται η δραστηριότητα.

7. Έκδοση ΑΦΜ, έναρξη επιτηδεύματος, θεώρηση βιβλίων και στοιχείων

- Υποχρεωτικά εκδίδεται ΑΦΜ για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί πράξεις φορολογικού ενδιαφέροντος στην Ελλάδα. Κατά κανόνα ΑΦΜ αποδίδεται ήδη στις υπό ίδρυση επιχειρήσεις από τα Γραφεία Μητρώου των κατά τόπους ΔΟΥ. Ο ίδιος ΑΦΜ ισχύει και μετά την Δήλωση έναρξης εργασιών και δεν αλλάζει ανεξάρτητα από μεταβολές στην νομική μορφή, στον ιδρυτή, στην επωνυμία κ.λπ. Μόνη εξαίρεση αποτελεί η μετατροπή από εταιρική μορφή σε ατομική επιχείρηση και το αντίστροφο, οπότε εκδίδεται νέος ΑΦΜ. Η οικεία ΔΟΥ πληροφορεί για τις λεπτομέρειες και για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.
- Οι επιχειρήσεις και επαγγελματίες υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ορισμένα θεωρημένα Βιβλία και Στοιχεία, που ορίζονται από τον Κώδικα Φορολογικών Βιβλίων και Στοιχείων, ανάλογα με την νομική μορφή, το είδος της δραστηριότητας, την κατηγορία τήρησης Βιβλίων κ.λπ. Η θεώρηση γίνεται από την ΔΟΥ της έδρας της επιχείρησης, εκτός των Α.Ε. που υπάγονται σε ΔΟΥ ΦΑΒΕ και ΦΑΕΕ.
- Η οικεία ΔΟΥ ενημερώνει για την κατηγορία Βιβλίων, για τα είδη Βιβλίων και Στοιχείων που πρέπει να τηρούνται θεωρημένα και για τον χρόνο και τα δικαιολογητικά της θεώρησης.

8. Πρόσληψη προσωπικού

- Ο εργοδότης υποχρεούται να καταθέσει Δήλωση και Κάρτα Πρόσληψης, για κάθε εργαζόμενο που προσλαμβάνει, στο κατάστημα του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) του τόπου όπου εδρεύει η επιχείρηση.
- Στην συνέχεια υποβάλλει Κατάσταση προσωπικού και ωρών εργασίας στα κατά τόπους γραφεία της Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στην περίπτωση που ο εργαζόμενος είναι υπήκοος χώρας-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνυποβάλλεται και το έντυπο "Δήλωση Εργοδότη για πρόσληψη κοινοτικού εργαζόμενου". Στην περίπτωση που ο εργαζόμενος είναι υπήκοος τρίτης χώρας απαιτούνται κατά περίπτωση και άλλα δικαιολογητικά. Η πληροφόρηση στην περίπτωση αυτή είναι αρμοδιότητα του ΟΑΕΔ και της Δ/νσης Εργασίας των κατά τόπους Νομαρχιών.
- Ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να παρουσιαστεί (ως εργοδότης) και να δηλώσει τους εργαζόμενους στον ασφαλιστικό τους φορέα, που κατά κανόνα είναι το κατά τόπους Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ).
- Στις επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος είναι απαραίτητη η έκδοση άδειας εργασίας για τα μέλη του προσωπικού.

9. Πιστοποίηση ή προστασία ιδιοκτησίας

Ανάλογα με την επαγγελματική δραστηριότητα, μπορεί να απαιτούνται και άλλες κατά περίπτωση, ενέργειες κατά την διαδικασία της ίδρυσής της, π.χ.:

- Για την κατοχύρωση Εμπορικού σήματος. (Ν. 2239/94). Αρμόδιο το Υπ. Αν. Δ/νση Εμπορίου.
- Για την παραγωγή.
- Για την εμπορία ορισμένων προϊόντων είναι απαραίτητο το σήμα καταλληλότητας CE. Αρμόδιοι φορείς υπάρχουν πολλοί κατά περίπτωση, μεταξύ των οποίων η Δ/νση Πολιτικής Ποιότητας της Γεν. Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.
- Η κατοχύρωση ευρεσιτεχνίας ή Βιομηχανικού σχεδιασμού ή πνευματικής ιδιοκτησίας. Αρμόδιοι φορείς είναι ο ΟΒΙ και ο ΟΠΙ.
- Από την διαδικασία έκδοσης Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας προκύπτει η υποχρέωση έκδοσης διαφόρων άλλων κατά περίπτωση αδειών, όπως Οικοδομική (Πολεοδομία), Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Νομαρχία), Μηχανολογική μελέτη κλπ.
- Σημαντικές διαφοροποιήσεις και απαιτήσεις υπάρχουν σε περίπτωση αλλοδαπών φυσικών ή νομικών προσώπων και μεταξύ υπηκόων χωρών-μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών. Οι σημαντικότερες διαφοροποιήσεις εντοπίζονται σε θέματα νομιμοποίησης των προσώπων και των εταιρειών στη χώρα και σε θέματα οικονομικά-φορολογικά. Πρόσθετη ενημέρωση δίνεται από τους αρμόδιους φορείς. (Υπουργείο Οικονομικών: Δ/νσεις Μητρώου, Κώδικα Βιβλίων-Στοιχείων, ΦΠΑ, Τελωνειακών κ.λπ).

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Ερωτήσεις??